

Inheemse en uitheemse karperachtigen herkennen

Frank Spikmans, RAVON

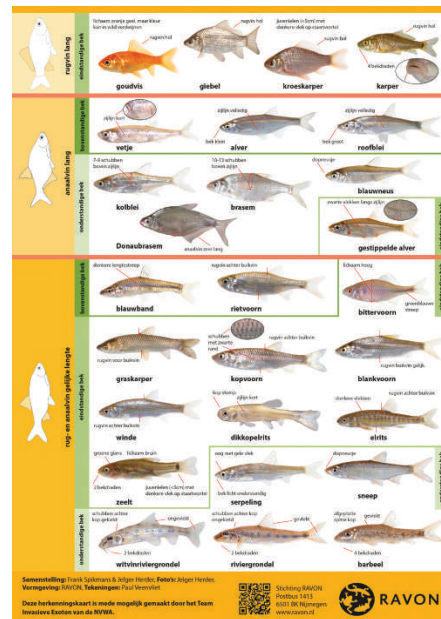
Bij de herkenning van vissen geven de karperachtigen steevast de meeste uitdaging. Nog lastiger wordt het wanneer het gaat om jonge exemplaren, zoals bij veel veldonderzoeken juist het geval is. In Nederland komen meer dan 25 soorten uit de karperfamilie voor, waaronder meer dan tien exotische soorten.

Herkenningskaart

Om deze exoten te herkennen, maakten we een herkenningskaart waarop de belangrijkste in het veld bruikbare kenmerken van alle in Nederland voorkomende karperachtigen zijn opgenomen. Duidelijke tekeningen en foto's ondersteunen de determinatie. Dikker papier met een speciale waterafstotende coating maakt de kaart ook geschikt voor in het veld. Deze herkenningskaart helpt de betrouwbaarheid en kwaliteit van de gegevens die verzameld worden te vergroten en is ook bedoeld om het veldonderzoek naar exotische vissen te stimuleren.

De herkenningskaart wordt meegestuurd met de juni-nummers van het RAVON-tijdschrift en de nieuwsbrief Schubben & slijm. Daarnaast zal deze tijdens lezingendagen beschikbaar zijn in onze stand. De herkenningskaart is, zoals onze andere herkenningskaarten, ook te downloaden via www.ravon.nl/Herkenningskaarten.

Achterkant herkenningskaart.

Determineren van jonge karperachtigen is een echte uitdaging. School rietvoorns. (Foto: Jelger Herder)

Voorkant herkenningskaart.

Herkenning karperachtigen

Karperachtigen (Cyprinidae) zijn lastig uit elkaar te houden, zeker als ze nog jong zijn (<10 cm). Deze herkenningskaart helpt bij de determinatie. Kijk altijd naar een combinatie van kenmerken: lengte en stand van de vinnen, stand van de bek, aantal schubben, aanwezigheid van bekdraden en kleuren. Maak een foto, bij voorkeur in een cuvet, dan beschadig je de vis niet. Gebruik de foto om kenmerken te controleren.

Gebruik de RAVON-gids 'Herkenning zoetwater-vissen' om het onderscheid met andere families te maken.

exoot
ingebrachte exoot

rugvin t.o.v. anaalvin	stand bek	aantal bekdraden	aantal schubben op zijlijn	lengte max. (cm)	onderscheidend kenmerk	soort	
		0	27-32	53	rugvin hol, vinnen soms langer, lichaam oranje-geel	goudvis	●
		0	27-32	57	rugvin hol, lijkt sterk op goudvis	giebel	●
		0	33-36	46	rugvin bol	kroeskarper	
		4	33-40	108	rugvin hol	karper	●
		0	44-50	9	zijlijn kort	vetje	
		0	46-54	20	zijlijn volledig, bek klein	alver	
		0	65-76	87	zijlijn volledig, bek groot	roofblei	●
		0	44-54	12	zijlijn met aan weerszijden zwarte vlekjes	gestippelde alver	
		0	40-50	48	schubben groter dan bij brasem, 7-9 boven zijlijn	kolblei	
		0	51-60	77	schubben kleiner dan bij kolblei, 10-13 boven zijlijn	brasem	
		0	53-61	48	dopneusje	blauwneus	●
		0	47-54	41	anaalvin zeer lang	Donaubrasem	●
		0	35-38	11	donkere lengtestreep	blauwband	●
		0	40-43	48	rugvin achter buikvin	rietvoorn	
		0	32-40	9	lichaam hoog, blauwgroene streep op staart	bittervoorn	
		0	38-45	112	rugvin voor buikvin	graskarper	●
		0	42-46	59	rugvin achter buikvin, zwartomrande schubben	kopvoorn	
		0	39-48	51	rugvin gelijk met buikvin	blankvoorn	
		0	55-61	67	rugvin achter buikvin	winde	
		0	41-54	5	kop stomp, zijlijn kort	dikkopelrits	●
		0	80-110	12	rugvin achter buikvin, flanken met donkere vlekken	elrits	●
		2	95-100	65	lichaam bruin, kieuwdeksel groen glanzend	zeelt	
		0	48-55	32	bek licht onderstandig, oog met gele vlek	serpeling	
		0	56-61	57	dopneusje	sneep	
		2	39-43	19	schubben achter op kop gekield, vinnen ongevekt	witvinriviergrondel	●
		2	40-45	19	schubben achter op kop ongekield, vinnen gevlekt	riviergrondel	
		4	55-65	94	afgeplatte kop met spitse snuit, lichaam gevlekt	barbeel	

Verder lezen?

Soortteksten karperachtigen inclusief exoten <https://www.ravon.nl/vissen>

